

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΑΔΕΑνεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄ Φ.Π.Α.****ΑΔΑ:
Αθήνα , 15/02/2022****Ε.2013****Ταχ. Δ/νση : Σίνα 2-4
Ταχ. Κώδικας : 10672 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2132122400
E-Mail : deef.a@aaade.gr****ΠΡΟΣ Ως Πίνακας Διανομής**

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή διατάξεων ΦΠΑ στο χρηματικό ποσό που καταβάλλεται σε ασφαλιστικό πράκτορα ή σε συντονιστή ασφαλιστικών πρακτόρων εξαιτίας λύσης της σύμβασής τους καθώς και στις περιπτώσεις μόνιμης ολικής ανικανότητας, θανάτου και αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησής τους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ**Α) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Εγκύκλιος που αφορά στην εφαρμογή διατάξεων ΦΠΑ στο χρηματικό ποσό που καταβάλλεται σε ασφαλιστικό πράκτορα ή σε συντονιστή ασφαλιστικών πρακτόρων εξαιτίας λύσης της σύμβασής τους καθώς και στις περιπτώσεις μόνιμης ολικής ανικανότητας, θανάτου και αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησής τους.

Β) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η εγκύκλιος αφορά στη φορολογική μεταχείριση για σκοπούς ΦΠΑ του χρηματικού ποσού που καταβάλλεται σε ασφαλιστικό πράκτορα ή σε συντονιστή ασφαλιστικών πρακτόρων εξαιτίας λύσης της σύμβασής τους, καθώς και στις περιπτώσεις μόνιμης ολικής ανικανότητας, θανάτου και αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησής τους.

Γ) ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Ασφαλιστικοί πράκτορες, συντονιστές ασφαλιστικών πρακτόρων, ασφαλιστικές επιχειρήσεις

Αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ιθ' της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ (κύρ. ν. 2859/2000), απαλλάσσονται από το φόρο οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εργασίες, καθώς και οι συναφείς με αυτές εργασίες που παρέχονται από ασφαλειομεσίτες και ασφαλιστικούς πράκτορες, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών οδικής βοήθειας έναντι συνδρομής, που παρέχονται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις, καθώς και από φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα παροχής οδικής βοήθειας.

Η ανωτέρω διάταξη αποτελεί ενσωμάτωση στο εσωτερικό δίκαιο της χώρας μας του στοιχείου α' της παραγράφου 1 του άρθρου 135 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ για το ΦΠΑ η οποία έχει υποχρεωτική εφαρμογή για τα κράτη μέλη.

Ως προς την ασφαλιστική νομοθεσία, τροποποιήσεις έχουν επέλθει με το ν. 4583/2018 (Α' 212) με θέμα «Κατάργηση των διατάξεων περί μείωσης των συντάξεων, ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας 2016/97/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιανουαρίου 2016 σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων και άλλες διατάξεις».

Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις των περιπτώσεων 1, 4, 5 και 24 της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του νόμου 4583/2018 δίδονται οι κάτωθι ορισμοί:

Ασφαλιστικός Πράκτορας: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα της διανομής ασφαλιστικών προϊόντων στο όνομα και για λογαριασμό μίας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Συντονιστής ασφαλιστικών πρακτόρων: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα της διανομής ασφαλιστικών προϊόντων μέσω ομάδας ασφαλιστικών πρακτόρων, τους οποίους επιλέγει και προτείνει στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις για συνεργασία, και στη συνέχεια εκπαιδεύει και επιβλέπει το έργο τους, με σκοπό να διασφαλίσει την εκ μέρους τους εφαρμογή των σχετικών με τη διανομή πολιτικών και διαδικασιών των ασφαλιστικών επιχειρήσεων με τις οποίες συνεργάζεται, χωρίς να συμβάλλεται ο ίδιος με αυτούς.

Διανομή ασφαλιστικών προϊόντων: οι δραστηριότητες παροχής συμβουλής, πρότασης ή διενέργειας εργασιών προπαρασκευής για τη σύναψη συμβάσεων ασφάλισης, οι δραστηριότητες σύναψής τους ή οι δραστηριότητες παροχής βοήθειας κατά τη διαχείριση και την εκτέλεση των εν λόγω συμβάσεων, ιδίως σε περίπτωση που γεννηθεί αξίωση, περιλαμβανομένης της παροχής πληροφοριών σχετικά με μία ή περισσότερες ασφαλιστικές συμβάσεις, βάσει κριτηρίων που επιλέγονται από τον πελάτη μέσω ενός ιστότοπου ή κάποιου άλλου μέσου και η παροχή καταλόγου κατάταξης ασφαλιστικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της σύγκρισης των τιμών και των προϊόντων, ή η παροχή έκπτωσης επί της τιμής ασφαλιστικής σύμβασης, όταν ο πελάτης είναι σε θέση να συνάψει άμεσα ή έμμεσα μία ασφαλιστική σύμβαση, χρησιμοποιώντας ιστότοπο ή άλλα μέσα.

Παραγωγή ασφαλιστικού πράκτορα ή συντονιστή: το σύνολο των ασφαλιστικών συμβάσεων, οι οποίες καταρτίστηκαν από την ασφαλιστική επιχείρηση με τη **διαμεσολάβηση του ασφαλιστικού πράκτορα ή συντονιστή.**

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4583/2018, μεταξύ άλλων, ορίζονται τα καταβαλλόμενα από την ασφαλιστική επιχείρηση ποσά προς τον ασφαλιστικό πράκτορα ή τον συντονιστή ασφαλιστικών πρακτόρων εξαιτίας λύσης της σύμβασής τους καθώς και στις περιπτώσεις μόνιμης ολικής ανικανότητας, θανάτου και αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησής τους.

Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι αν, για οποιονδήποτε λόγο, λυθεί η σύμβαση μεταξύ της ασφαλιστικής επιχείρησης και του ασφαλιστικού πράκτορα ή του συντονιστή ασφαλιστικών πρακτόρων, η ασφαλιστική επιχείρηση καταβάλλει στον ασφαλιστικό πράκτορα ή τον συντονιστή ποσό που ισούται με την προμήθεια τριών (3) ετών που θα δικαιούτο, αν δεν είχε λυθεί η σύμβαση, και αναλογεί στην παραγωγή του, η οποία εξακολουθεί, γι' αυτό το διάστημα, να παραμένει στην ασφαλιστική επιχείρηση. Η παραγωγή τεκμαίρεται ότι παραμένει στην ασφαλιστική επιχείρηση, εφόσον διατηρείται η ασφαλιστική κάλυψη για το ασφαλιζόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή αντικείμενο, χωρίς ουσιώδη μεταβολή των όρων της αρχικής ασφαλιστικής σύμβασης. Η ασφαλιστική επιχείρηση ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα, με αναλυτική κατάσταση, τον ασφαλιστικό πράκτορα ή τον συντονιστή για τη διατηρούμενη σε ισχύ παραγωγή του και τις προμήθειές του που αναλογούν σε αυτή. Σημειώνεται ότι το ανωτέρω ποσό δεν καταβάλλεται, αν η σύμβαση λύθηκε με πρωτοβουλία του διαμεσολαβητή (ασφαλιστικό πράκτορα ή τον συντονιστή ασφαλιστικών πρακτόρων).

Σε περίπτωση μόνιμης ολικής ανικανότητας του ασφαλιστικού πράκτορα ή του συντονιστή ασφαλιστικών πρακτόρων, η ασφαλιστική επιχείρηση καταβάλλει στον ασφαλιστικό πράκτορα ή τον συντονιστή ποσό που ισούται με την προμήθεια τεσσάρων (4) ετών που αναλογεί στην παραγωγή του, η οποία εξακολουθεί γι' αυτό το διάστημα να παραμένει στην ασφαλιστική επιχείρηση.

Σε περίπτωση θανάτου του ασφαλιστικού πράκτορα ή του συντονιστή, το ανωτέρω ποσό καταβάλλεται στα πρόσωπα που ο πράκτορας ή ο συντονιστής έχει ορίσει ως δικαιούχους. Αν δεν έχουν οριστεί δικαιούχοι, η ασφαλιστική επιχείρηση καταβάλλει το ποσό αυτό στους κληρονόμους του θανόντος κατά το λόγο της κληρονομικής τους μερίδας.

Σε περίπτωση αποχώρησης του ασφαλιστικού πράκτορα ή του συντονιστή ασφαλιστικών πρακτόρων, λόγω συνταξιοδότησης, η ασφαλιστική επιχείρηση του καταβάλλει ποσό που ισούται με την προμήθεια τριών (3) ετών που αναλογεί στην παραγωγή του, η οποία εξακολουθεί να παραμένει γι' αυτό το διάστημα σε αυτήν.

Όπως προκύπτει από το νόμο, σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις καταβάλλεται ένα ποσό που ισούται με την προμήθεια τριών ή τεσσάρων ετών κατά περίπτωση που αναλογεί στην παραγωγή του ασφαλιστικού πράκτορα ή του συντονιστή ασφαλιστικών πρακτόρων, η οποία (παραγωγή) εξακολουθεί να παραμένει αυτό το διάστημα στην ασφαλιστική επιχείρηση.

Όπως έχει γίνει δεκτό από τη νομολογία του ΔΕΕ, σε περίπτωση καταβολής ποσού για τροποποίηση (λύση σύμβασης) το ποσό αυτό τυγχάνει όμοιας φορολογικής μεταχείρισης με την αρχική σύμβαση υπό το σκεπτικό ότι δεν μπορεί να υπάρξει κατάτμηση του καθεστώτος που διέπει τη μια και την αυτή σύμβαση (σκέψη 9 και 12 της απόφασης C-63/92 του ΔΕΕ).

Κατ' ανάλογη εφαρμογή, το ανωτέρω ποσό τυγχάνει της ίδιας φορολογικής αντιμετώπισης με την προμήθεια που θα ελάμβανε ο πράκτορας από την ασφαλιστική επιχείρηση για την ενεργή παραγωγή του σε περίπτωση που δεν είχε επέλθει λύση της σύμβασης ή μόνιμη ολική ανικανότητα ή θάνατος ή αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησής του ασφαλιστικού πράκτορα ή του συντονιστή.

Συνεπώς, δεδομένου ότι η προμήθεια που λαμβάνει ο ασφαλιστικός πράκτορας ή ο συντονιστής ασφαλιστικών πρακτόρων από την ασφαλιστική επιχείρηση απαλλάσσεται από το ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ιθ' της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ, όπως έχει ερμηνευτεί και ισχύει, ως το αντάλλαγμα για παροχή υπηρεσίας διαμεσολάβησης, απαλλάσσεται από το ΦΠΑ και το ποσό που καταβάλλεται στις ανωτέρω περιπτώσεις, δηλαδή σε περίπτωση λύσης της σύμβασης (υπαιτιότητα της ασφαλιστικής επιχείρησης) ή μόνιμης ολικής ανικανότητας ή θανάτου ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης του ασφαλιστικού πράκτορα ή του συντονιστή ασφαλιστικών πρακτόρων.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ
ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες Πίνακα Γ πλην των αριθ. 1 και 2
2. Διεύθυνση Στρατηγικής Τεχνολογιών Πληροφορικής για ανάρτηση στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ και την Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη της ΑΑΔΕ.

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες Πίνακα Α' μόνο οι αριθ. 1 και 4.
2. Αποδέκτες Πίνακα Β' .
3. Αποδέκτες Πίνακα Γ' , μόνο οι αριθ. 1 και 2
4. Αποδέκτες Πίνακα Ζ, πλην των αριθ. 2, 5 και 6.
5. Αποδέκτες Πίνακα Η' .
6. Αποδέκτες Πίνακα Θ' μόνο οι αριθ. 10, 17 και 18.
7. Αποδέκτες Πίνακα ΙΒ'
8. Γραφείο Υπουργού Οικονομικών κ. Χ. Σταϊκούρα
9. Γραφείο Υφυπουργού Οικονομικών κ. Α. Βεσυρόπουλου
10. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας

ΙΙΙ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
2. Γραφείο Γενικού Δ/ντή Φορολογικής Διοίκησης
3. Διεύθυνση Νομικής Υποστήριξης της Α.Α.Δ.Ε
4. Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας, Τμήμα Α΄